

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 kwietnia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz Ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe", przyznał S. K. prawo do pobierania świadczenia w postaci ekwiwalentu za deputat węglowy kolejowy w kwocie 120,77 zł. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ekwiwalent zostaje przyznany od miesiąca w którym zgłoszono wniosek tj. od 1.01.2016r.

/decyzja ZUS z dn.8.04.16r. k.37 plik II akt ZUS/

W dniu 29 kwietnia 2016 r. wnioskodawca złożył odwołanie od powyższej decyzji. Wskazał, iż w związku ze złożeniem wniosku 12.03.2014r. winien otrzymać ekwiwalent nie od 1.01.2016r., a od 28.11.2014r. Wskazał, że do wniosku o emeryturę dołączone zostało wystawione w dniu 27 lutego 2014 r zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, na odwrocie którego pracodawca umieścił informację o wliczeniu do wynagrodzenia całości ekwiwalentu pieniężnego.

/odwołanie k.2/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie przytaczając argumentację jak w uzasadnieniu skarżonej decyzji. Podniósł, że ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 29 maja 2014 r zostało przyznane prawo do emerytury od dnia 1 marca 2014 r, jej wypłata została zawieszona z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia. W dniu 28 listopada 2014 r wnioskodawca złożył wniosek wraz ze świadectwem pracy z ostatniego miejsca pracy. Decyzją z dnia 17 grudnia 2014 r podjęto wypłatę emerytury od 1 listopada 2014 r a w decyzji poinformowano, że w celu przyznania ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy należy dostarczyć zaświadczenie z zakładu pracy z informacją czy przysługiwał deputat węglowy i za jaki miesiąc został wypłacony przez zakład. Wnioskodawca w dniu 26 stycznia 2016 r złożył wniosek o weryfikację jego świadczenia w zakresie deputatu węglowego. W dniu 10 marca 2016 r wnioskodawca przedłożył zaświadczenie, z informacją, iż deputat był wypłacany do listopada 2014 r. Zatem organ rentowy wydał prawidłową decyzję.

/odpowiedź na odwołanie k.3/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca S. K. urodził się (...)

/bezsporne/

Wnioskodawca złożył wniosek o przyznanie emerytury w dniu 12 marca 2014 r.

Do wniosku zostały załączone zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu sporządzone przez pracodawcę – (...) SA (...) w W. za lata 1977 – 2013, gdzie w pkt. 6 każdego z zaświadczeń była adnotacja, że do wynagrodzenia wliczono pełny ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy, do którego ubezpieczony był uprawniony do chwili zatrudnienia.

/wniosek, zaświadczenia - k.1, k. 37 - 44 plik I akt ZUS/

ZUS I Oddział w Ł. decyzją z 29.05.2014r. przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dn.1.03.2014r., na podstawie art. 53, 26 i 183 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r o emeryturach i rentach z FUS. Wypłata jej została zawieszona z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia przez wnioskodawcę. Wskazano, że wysokość emerytury zostanie ustalona w ostatecznej kwocie z chwilą podjęcia wypłaty emerytury, t.j po rozwiązaniu stosunku pracy i zgłoszeniu wniosku o podjęcie wypłaty emerytury, a niniejsza decyzja ma charakter zaliczkowy.

/decyzja - k.87/88 plik I akt ZUS/

ZUS I Oddział w Ł. decyzją (...) 07.2014r. przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dn.1.03.2014r., na podstawie art. 53, 26 i 183 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r o emeryturach i rentach z FUS, ustalając ponownie jej wysokość. Wypłata jej została zawieszona z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia przez wnioskodawcę. Wskazano, że wysokość emerytury zostanie ustalona w ostatecznej kwocie z chwilą podjęcia wypłaty emerytury, t.j po rozwiązaniu stosunku pracy i zgłoszeniu wniosku o podjęcie wypłaty emerytury, a niniejsza decyzja ma charakter zaliczkowy.

/decyzja - k.91/92 plik I akt ZUS/

Wnioskodawca złożył ponownie wniosek w dniu 28.11.2014r. o przyznanie emerytury. Do wniosku załączył świadectwo pracy z ostatniego miejsca pracy (...) SA, z którego wynika, iż wnioskodawca stosunek pracy zakończył z dniem .27.11.2014r, na mocy porozumienia stron.

/wniosek - k.1-13 plik II akt ZUS/

ZUS I Oddział w Ł. decyzją z dnia 17 grudnia 2014 r ustalił wysokość emerytury od dnia 1 listopada 2014 r – na podstawie art. 53, 26,183 ustawy z dnia 17 grudnia 2014 r o emeryturach i rentach z FUS – określając kwotę świadczenia na 2443,10 zł. Podano, że emerytura ustalona niniejszą decyzją zostaje zawieszona ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym.

/decyzja – k. 19 plik II akt ZUS/

ZUS I Oddział w Ł. kolejną decyzją z dn.17.12.2014r. podjął wypłatę emerytury od dn.1.11.2014r. w kwocie 2447,50 zł. W decyzji wskazano, że w celu przyznania ekwiwalentu za deputat węglowy należy dostarczyć zaświadczenie z zakładu pracy z informacją czy przysługuje deputat węglowy i za jaki miesiąc został wypłacony.

/decyzja - k.23 plik II akt ZUS/

Wnioskodawca w dniu 26.01.2016r. złożył wniosek o weryfikację wypłat emerytury kolejowej, ponieważ od września 2015 r nie otrzymał deputatu węglowego

/wniosek – k. 27 plik II akt ZUS/

W piśmie z dnia 2 marca 2016 r wnioskodawca został poinformowany o konieczności złożenia stosownego zaświadczenia od pracodawcy oraz tym, że taka informacja była zamieszczona w treści decyzji.

/ pismo - k.29 plik II akt ZUS/

W dniu 10 marca 2016 r wnioskodawca złożył wniosek wraz ze stosownym zaświadczeniem, wystawionym w dniu 7 marca 2016 r przez (...) w W., z którego wynikało, że ostatni ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy w kwocie 154,35 zł wnioskodawca otrzymał za listopad 2014 r.

/wniosek, zaświadczenie – k. 31,33 plik II akt ZUS/

W dniu 7 kwietnia 2016r. ubezpieczony złożył wniosek o podjęcie wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy.

/wniosek k.31, 33, 35 plik II akt ZUS/

W dniu 7 kwietnia 2016 r zostało sporządzone przez (...) SA (...) spółki w W. zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za rok 2014, w którym wskazano, że do wynagrodzenia wliczono pełny ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy, do którego ubezpieczony był uprawniony do chwili zatrudnienia – do dnia 27.11.2014 r.

/zaświadczenie – k. nienum. akt osobowych/

Decyzją z dnia 8.04.2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział I w Ł. przyznał wnioskodawcy prawo do ekwiwalentu za deputat węglowy od 1 stycznia 2016r., tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek, w kwocie 120,77 zł.

/k.37 plik II akt ZUS/

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny dowodów i zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Przedmiotem sporu był okres, za który przyznano ubezpieczonemu prawo do ekwiwalentu za deputat węglowy kolejowy. Ubezpieczony żądał tego dodatku od dnia złożenia wniosku o emeryturę – od dnia 28.11.2014 r , argumentując, że organ rentowy dysponował stosownymi dokumentami uzasadniającymi przyznanie tego dodatku, natomiast organ rentowy przyznał ten dodatek, ale od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożono wniosek.

Na podstawie przepisu art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 poz. 887) prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Zgodnie z art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe" (t.j. Dz.U. z 2014 poz. 1160) byłemu pracownikowi kolejowemu pobierającemu emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, przyznaną na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin lub przepisów ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych albo przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a także członkom rodziny tego pracownika pobierającym po nim rentę rodzinną przyznaną na podstawie wymienionych przepisów, przysługuje prawo do deputatu węglowego w ilości 1800 kg węgla kamiennego rocznie, w formie ekwiwalentu pieniężnego.

Prawo do deputatu węglowego nie przysługuje jednak emerytowi lub renciście, jeżeli nie przysługiwało mu w okresie zatrudnienia, z tytułu którego powstało prawo do emerytury lub renty. (ust.4)

W myśl ust. 5 art. 74 ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w ust. 1, przyznaje i wypłaca się w dwóch terminach wraz z wypłatą emerytury lub renty: w marcu - za okres od 1 stycznia do 30 czerwca i we wrześniu - za okres od 1 lipca do 31 grudnia każdego roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych z dotacji celowej z budżetu państwa.

Stosownie do ust. 10 art. 74 emeryci i renciści nabywają prawo do ekwiwalentu pieniężnego z dniem przyznania emerytury lub renty. W myśl ust. 11 prawo do pobierania ekwiwalentu pieniężnego ustaje lub ulega zawieszeniu wraz z ustaniem prawa do emerytury lub renty.

Przesłankami niezbędnymi do przyznania emerytowi prawa do deputatu węglowego są fakt zatrudnienia na kolei oraz pobieranie już wówczas, t.j. w czasie zatrudnienia deputatu węglowego. /tak SA w Gdańsku w wyroku z dnia 4.11.2015 r , III AUa 852/15/

W ustawie z 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego (...) brak jest przepisu regulującego kwestię, od kiedy należy przyznać ekwiwalent pieniężny, o którym mowa w art. 74 ust. 1 tej ustawy, a zatem w tym zakresie zastosowanie znajdują przepisy art. 129 ust. 1 w zw. z art. 100 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS./tak SA w Gdańsku w wyroku z dnia 27.10.2015 r , III AUa 794/15/

Z art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej wynika, że prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Również art. 74 ust. 10 ustawy o komercjalizacji stanowi, że emeryci i renciści nabywają prawo do ekwiwalentu pieniężnego z dniem przyznania emerytury lub renty.

Podzielić w pełni należy jednak stanowisko, zgodnie z którym ustalenie prawa do świadczenia przez stwierdzenie spełnienia jego warunków nie odpowiada przyznaniu świadczenia. Jeżeli zatem przesłanki uprawniające do świadczenia zostały spełnione przed datą złożenia wniosku o to świadczenie, to jego przyznanie nie może nastąpić wcześniej niż od miesiąca, w którym ten wniosek zgłoszono (por. wyrok SN z dnia 21 kwietnia 2015 r., I UK 329/14, LEX nr 1731106).

W konsekwencji zasadne jest przyjęcie, że wprowadzie prawo do ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w art. 74 ust. 1 ustawy o komercjalizacji, powstało z mocy przepisów ustawy o komercjalizacji (ex lege) już z momentem spełnienia przesłanek wynikających z treści jej przepisów (art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej), lecz w świetle treści art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej jego przyznanie nie może nastąpić wcześniej, niż od miesiąca, w którym ubezpieczony zgłosił wniosek o to świadczenie.

Przepis art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, stanowi, że w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt 1 (miesiąc, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy), jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

W rozpoznawanej sprawie ubezpieczony składając ponowny wniosek o emeryturę w listopadzie 2014 r, nie złożył wniosku o wypłatę ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy. Nie załączył też żadnego dokumentu, z którego wynikałoby, do kiedy ekwiwalent pobierał w związku z tym konkretnym zatrudnieniem.

Należy w tym miejscu podnieść, że w aktach rentowych znajdowały się zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu – do 2013 r, zatem brak było potwierdzenia, że do końca zatrudnienia – czyli do dnia 28 listopada 2014 r ubezpieczony taki ekwiwalent pobierał w związku z zatrudnieniem. Wnioskodawca taki dokument dostarczył dopiero w 2016 r i wówczas podjęto wypłatę spornego świadczenia.

Trzeba w tym miejscu podnieść, że w treści decyzji ostatecznej dotyczącej wysokości emerytury organ rentowy zawarł informację o konieczności dostarczenia stosownego zaświadczenia.

Sąd zatem nie dał wiary wnioskodawcy, że organ rentowy dysponował dokumentami, na podstawie których winien podjąć wypłatę świadczenia z urzędu.

Sąd pominął dowód z zeznań świadka B. K., z uwagi na to, że nie miała ona wiedzy na temat wystawienia druku RP 7 za 2014 r, i czy został on przesłany do ZUS. Natomiast z akt osobowych wnioskodawcy wynika, że taki dokument został wystawiony, ale dopiero w kwietniu 2016 r – i z niego dopiero wynikała okoliczność wypłaty ekwiwalentu do końca zatrudnienia.

W ocenie Sądu, w przedmiotowej sprawie nie mamy do czynienia z ponownym ustaleniem prawa do świadczenia na skutek błędu organu rentowego, bowiem Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie przyznał wnioskodawcy z urzędu prawa do deputatu węglowego z uwagi na fakt, iż w 2014 r. nie dysponował stosowną dokumentacją.

Zważyć bowiem należy, iż zgodnie z ust. 3 art. 74 ustawy o komercjalizacji, świadczenie określone w ust. 1 przysługuje również emerytowi lub renciście, który pobiera emeryturę lub rentę z tytułu zatrudnienia w okresach równorzędnych z okresami zatrudnienia na kolei, oraz osobie, której przyznano kolejową emeryturę lub rentę w drodze wyjątku. Ust. 4 tego przepisu stanowi natomiast, iż prawo do deputatu węglowego nie przysługuje jednak emerytowi lub renciście, jeżeli nie przysługiwało mu w okresie zatrudnienia, z tytułu którego powstało prawo do emerytury lub renty.

Jak wynika z treści powyższych przepisów, przesłankami niezbędnymi do przyznania emerytowi prawa do deputatu węglowego są fakt zatrudnienia na kolei oraz pobieranie już wówczas tj. w czasie zatrudnienia deputatu węglowego.

Ubezpieczony przesłanki przyznania prawa do ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy wykazał dopiero w marcu 2016 r, uzupełniając wniosek poprzez złożenie stosownego zaświadczenia wystawionego przez zakład pracy.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2.

W związku z powyższym, mając na uwadze treść art. 74 ust. 3 i 4 ustawy o komercjalizacji oraz art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej, stwierdzić należy, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych prawidłowo przyznał wnioskodawcy prawo do deputatu węglowego od dnia 1 stycznia 2016 r.

Z tych względów, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc, Sąd Okręgowy odwołanie oddalił.

ZARZĄDZENIE

- odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy

A.L